

MATÈRIES DESTRESES LINGÜÍSTIQUES, CIÈNCIES DE LA NATURALES, CIÈNCIES SOCIALS, MATEMÀTIQUES, EDUCACIÓ ARTÍSTICA

EDAT: 1r ESO (12-13 anys)

OBJECTIUS DE LES FITXES DE TREBALL

En la proposta didàctica que trobareu a continuació treballarem el concepte de “malbaratament alimentari” mitjançant el coneixement i la sensibilització de l'alumnat. Amb esta finalitat, i per a fer més dinàmica i divertida la proposta, us plantegem un **role play o joc de rols** en el qual tots els participants hauran d'argumentar una postura respecte d'una situació plantejada. Per a dur a terme esta activitat, utilitzarem la **tècnica cooperativa de “grup d'experts”** en la qual, treballant en equip i utilitzant els materials que us facilitem, l'alumnat llegirà informació de diferents fonts per a sintetitzar-la i crear arguments que donen suport a la seua postura en el *role play*.

Treball en equip

Ens posem en situació

Grup d'experts

Role play

Les primeres activitats que us proposem les farem per equips, i finalment treballarem de manera individual amb la finalitat que cada alumne i alumna pugui donar la seua opinió personal.

Saps què és un *role play*? Es tracta d'un joc en què cada participant ha d'interpretar un paper i defensar una postura assignada. En les activitats que us plantejarem a continuació el vostre alumnat participará en un *role play* relacionat amb el malbaratament d'aliments.

Per a facilitar la comprensió docent de l'estratègia de treball i les diferents agrupacions de l'alumnat durant la proposta, farem un breu resum de totes les activitats de grup, per a facilitar posteriorment alguns materials al llarg de cada activitat.

Durant esta primera part de la proposta l'alumnat treballará en **grups de 4 o 5 alumnes**. Per a fer els grups que denominarem **EQUIPS BASE**, recomanem tres opcions:

- **Grups heterogenis:** mesclant xics i xiques i alumnes de diferents nivells competencials. Així es podran ajudar els uns als altres i generar vincles afectius diferents dels habituals.
- **Grups homogenis (per nivell competencial):** en este cas també mesclarem xics i xiques, però a l'hora de crear els grups pots fomentar que l'alumnat amb un nivell competencial més alt estiga en un grup i aquells amb més dificultats en un altre. Això ajudarà que el debat siga més equilibrat.
- **Grups creats per l'alumnat:** l'única condició en este cas és que tots els grups siguen mixtos i que ningú no es quede sense grup. Esta modalitat pot fer que estiguen més motivats de cara a l'activitat i s'hi impliquen més.

Una volta creats els **EQUIPS BASE** farem l'**activitat 1**, que consistirà en el repartiment de personatges i la lectura de la "situació inicial" per al *role play*.

En l'**activitat 2**, cada un dels personatges haurà de **preparar el seu paper i els seus arguments** per a poder desenvolupar el *role play* de forma efectiva. Per això, canviarem l'agrupació de l'alumnat en funció del personatge que els ha tocat. És a dir, s'agruparan tots els alumnes que tinguen el mateix personatge, formant el que denominarem **GRUPS D'EXPERTS**.

Finalment, en l'**activitat 3**, cada un dels alumnes tornarà al seu **EQUIP BASE** per a portar a terme el *role play*.

1

Ens posem en situació

Agrupament de l'alumnat: EQUIPS BASE.

Heu de **repartir els 5 personatges** que participaran en cada un dels *role play*. Si algun dels EQUIPS està compost per 4 persones, podem suprimir el personatge del GRUP D'EXPERTS 2 o el del GRUP D'EXPERTS 3. Una vegada assignat un personatge per a cada alumne o alumna, hauran de llegir la situació inicial que contextualitza el *role play*.

PERSONATGES:

- **Grup d'experts 1:** Famílies
- **Grup d'experts 2:** Menjadors de col·legis, hospitals, restaurants, tendes de menjar per a endur-se...
- **Grup d'experts 3:** Comerciants (supermercats i tendes menudes)
- **Grup d'experts 4:** Agricultors
- **Grup d'experts 5:** Xiquets i xiquetes

SITUACIÓ INICIAL:

A **Vilabruta**, el poble on viviu, es malbaraten moltíssims aliments. La Unió Europea, després d'un estudi rigorós, ha amenaçat de sancionar aquells pobles que no reduïsquen este malbaratament de forma considerable. Veient esta situació preocupant, l'**Ajuntament de Vilabruta** ha creat una **Comissió d'Ecoassessors**, perquè faci propostes concretes que ajuden el poble a millorar esta realitat. En esta comissió participen representants de tots els grups que intervenen en tota la cadena alimentària, des de la producció agrícola inicial fins al consum final a les cases. Per esta raó, hauran de ser molt respectuosos durant tota la reunió i escoltar tots i cada un dels participants.

Però abans de començar, cada un dels representants es reunirà amb els companys d'altres pobles en un GRUP D'EXPERTS, per a posar en comú els seus punts de vista i portar propostes concretes i arguments a la Comissió d'Ecoassessors del seu poble.

Una vegada llegida la situació inicial, cada alumne i alumna es reunirà amb el seu **GRUP D'EXPERTS**, per a buscar informació sobre el seu sector i preparar els arguments i propostes que traslladaran posteriorment a la reunió que es durà a terme en l'activitat 3 (*role play*). Per a poder fer-ho, **en l'activitat següent us facilitem els materials digitals** per a cada GRUP D'EXPERTS que els ajudaran a dur a terme esta tasca.

2

Grup d'experts

Abans que cada GRUP D'EXPERTS comence les seues investigacions, us deixem un **vídeo breu** que de segur que us donarà moltes idees:

- FAO: Fem del No Malbaratament del menjar UNA FORMA DE VIDA <https://www.youtube.com/watch?v=8ESi-Qff4hc>

Agrupament de l'alumnat: GRUPS D'EXPERTS.

A continuació teniu **una fitxa per a cada alumne i alumna**. La idea és que n'ompliguen els diferents apartats de forma consensuada perquè, entre tots i totes, traguin idees i propostes, sempre acompanyant-les d'arguments per a convèncer els altres components de la Comissió d'Ecoassessors. Recordeu-los que no es tracta únicament de resumir els materials digitals que els facilitem, han de pensar quines accions concretes poden dur a terme al seu poble (fictici) per a reduir així els malbarataments alimentaris del seu sector.

L'alumnat, en el seu material, té unes taules semblants a esta:

Nom del teu personatge:	Grup d'experts al qual pertanys:
PROPOSTES	ARGUMENTS (com a suport de cada proposta)

MATERIALS PER ALS GRUPS D'EXPERTS:

Grup d'experts 1: Famílies

- OCU: No tires el menjar. Consells contra el malbaratament. <https://www.youtube.com/watch?v=dWH0vA-o6AE>
- <https://teamconsum.consum.es/articulos/alimentacion-sostenible/>

Grup d'experts 2: Menjadors de col·legis, hospitals, restaurants, tendes de menjar per a endur-se...

- <http://www.menosdesperdicio.es/que-puedo-hacer-yo/restaurador>

Grup d'experts 3: Comerciants (supermercats i tendes menudes)

- <https://www.aecoc.es/actividad/prevencion-del-desperdicio-alimentario/>
- <http://www.menosdesperdicio.es/que-puedo-hacer-yo/canales-cortos>

Grup d'experts 4: Agricultors

- <http://www.menosdesperdicio.es/que-puedo-hacer-yo/produccion-primaria>

Grup d'experts 5: Xiquets i xiquetes

- <http://www.menosdesperdicio.es/que-puedo-hacer-yo/consumidor>

Role play

Agrupament de l'alumnat: EQUIPS BASE.

Comença el *role play*!

Benvolguts representants del poble de Vilabruta,

Com ja sabeu, heu sigut seleccionats per a proposar solucions al gran problema del malbaratament d'aliments que tenim al poble. Abans de començar la reunió de la Comissió d'Ecoassessors, ara aclarirem algunes pautes perquè es pugui desenvolupar de manera adequada.

1. Començarem amb un **ronda breu de presentacions**. Digueu el vostre nom (que pot ser inventat) i a quin grup d'experts pertanyeu. Podeu fer-vos un cartellet amb estes dades i col·locar-lo de forma visible perquè tot el món pugui dirigir-se a vosaltres pel vostre nom.
2. Una vegada feta la ronda de presentació, podeu començar amb les propostes. A constitució us deixem una fitxa que serà l'**acta de la reunió**. Hi haureu d'arreglar els acords a què arribeu per a fer-la arribar posteriorment a l'Ajuntament. Intenteu que estiga ben presentada i que tots i totes la firmen al final, com a mostra d'aprovació de tot el que hi ha escrit.
3. **Avant! El futur del poble està en les vostres mans.**

ACTA DE LA COMISSIÓ D'ECOASSESSORS	
Data:	Assistents:
REPRESENTANTS	PROPOSTES
FAMÍLIES	
RESTAURACIÓ (Menjadors de col·legis, hospitals, restaurants, tendes de menjar per a endur-se...)	
COMERCIANTS	
AGRICULTORS	
XIQUETS I XIQUETES	
FIRMA DE TOTS ELS ASSISTENTS	

Gràcies a tots i a totes per haver representat als habitants del vostre poble en esta importantíssima Comissió. De segur que heu aconseguit arreplegar un muntó de propostes per a reduir el malbaratament d'aliments al vostre poble. Enhorabona!

Treball individual:

Què hi puc fer jo?

En esta segona part de la proposta l'alumnat treballarà de forma individual, reflexionant i arreplegant per escrit propostes per a reduir el malbaratament d'aliments com a consumidor.

Ara ja sabem que tirar menjar comporta el malbaratament de terra, aigua, energia, així com de tot el treball que han invertit les persones a cultivar-la, processar-la i possibilitar que tinguem aliments a la nostra disposició. A més, este malbaratament suposa emissions innecessàries de CO₂ i la pèrdua d'estos aliments.

Per tot això ja no hi ha excuses, **ja sabem què podem fer per a no tirar tant de menjar**, veritat?

1

Què hi puc fer jo?

Com a consumidors i consumidoras podem fer moltíssimes coses per a millorar esta situació. Et proposem que les escrigues i les dugues a terme, **entre tots i totes podem canviar les xifres!**

QUÈ HI PUC FER JO?

QUÈ PUC PROPOSAR JO A CASA PERQUÈ HO FEM ENTRE TOTS I TOTES?

QUÈ PUC PROPOSAR O FER AL MENJADOR DE L'ESCOLA?